

TALAJVÉDELEM

Különszám
2013

TALAJTAN A MEZŐGAZDASÁG, A VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS A KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁS SZOLGÁLATÁBAN

Szerkesztette
Dobos Endre
Bertóti Réka Diana
Szabóné Kele Gabriella

**Save
Our
Soils**

Talajvédelmi Alapítvány

**TALAJTAN A MEZŐGAZDASÁG, A
VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS A
KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁS
SZOLGÁLATÁBAN**

Talajvédelmi Alapítvány

Elnök

Szabó Péter

Cím

H-1126 Budapest, Zulejka u. 4

**TALAJTAN A MEZŐGAZDASÁG, A
VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS A
KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁS
SZOLGÁLATÁBAN**

TALAJTANI VÁNDORGYŰLÉS

MISKOLC

**Save
Our
Soils**

Talajvédelmi Alapítvány
Magyar Talajtani Társaság
Miskolci Egyetem Földrajz Intézet

Miskolc, 2012

Kötetszerkesztők

Dobos Endre
Bertóti Réka Diana
Szabóné Kele Gabriella

A kötet lektorai

Czakóné Vér Klára, Centeri Csaba, Czinkota Imre, Dobos Endre, Dombos Miklós, Földényi Rita, Füleky György, Gál Anita, Hermann Tamás, Makó András, Makádi Marianna, Markó András, Máté Ferenc, Rajkai Kálmán, Simon László, Szabóné Kele Gabriella, Szegi Tamás, Várallyay György

©Talajvédelmi Alapítvány, 2013
Minden jog fenntartva

ISBN 978-963-08-6322-3

Nyomda

Könyvműhely - Z-Press Kiadó

Kiadó

Talajvédelmi Alapítvány
H-1126 Budapest, Zulejka u. 4.
Magyar Talajtani Társaság
H-2100 Gödöllő, Páter Károly u. 1.

TALAJTANI VÁNDORGYŰLÉS

MISKOLC

2012. augusztus 23-24-25.

**Save
Our
Soils**

Rendezők

Magyar Talajtani Társaság
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Növény- és
Talajvédelmi Igazgatósága
Miskolci Egyetem Földrajz Intézet

A Vándorgyűlés helyszíne

Miskolci Egyetem - Felnőttképzési Regionális Központ
H-3515 Miskolc-Egyetemváros

A vándorgyűlés szervezőbizottsága

Elnök: Dr. Dobos Endre
Titkár: Fuchs Márta, Szócs Andrea
Tagok: Bakacsi Zsófia, Dr. Berényi-Üveges Judit, Bertóti
Réka Diána, Bialkó Tibor, Holndonner Péter, Szabóné Kele
Gabriella

A Vándorgyűlés tudományos bizottságának tagjai

Elnök: Dr. Michéli Erika
Tagok: Dr. Bidló András, Dr. Dobos Endre, Dr. Pásztor
László, Pirkó Béla, Dr. Szabó Zoltán, Dr. Várallyay György

Támogatók:

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság
Szolnoki Talajvédelmi Laboratórium
Nitrogénművek Zrt.

Tartalomjegyzék

Előszó	15
Aranyos Tibor József, Makádi Marianna, Tomócsik Attila, Blaskó Lajos Szennyvíziszap komposzttal kezelt nyírségi homoktalaj fizikai tulajdonságainak vizsgálata	19
Bakacsi Zsófia, Szabó József, Waltner István, Michéli Erika, Fuchs Márta, Laborezi Annamária, Pásztor László Diagnosztikai szemléletű talajtérképek szerkesztése korrelált talajtani adatrendszerek alapján	29
Balláné Kovács Andrea, Kremper Rita, Szabó Anita, Jakab Anita, Kincses Sándorné A szarvasmarhatrágya és az EM-1 baktériumtrágya hatásának vizsgálata a homoktalaj könnyen oldható nitrogén frakcióinak, káliumtartalmának szezonális változására	37
Barna Gyöngyi, Makó András, Dunai Attila, Tóth Zoltán, Balázs Réka A talajok folyadékvezető képességének változása kationos felületaktív anyaggal történő kezelés hatására	47
Bartus M., Farsang A., Szatmári J., Barta K. Szélerózió becslése és modell alapú területhasználat optimalizáció a defláció veszélyeztetettség csökkentése érdekében, dél-alföldi mintaterületen	59
Bertóti Réka Diána, Dobos Endre Lejtőhordalék talajok hazai osztályozásának nehézségei Alacska talajainak példáján	69
Biró Borbála, Márton László, Czakóné Vér Klára, Vígh Tamás, Silvia Lampis, Polgári Márta Piroska Mangán-hasznosulás dózisfüggő alakulása Szarvas-1 energiafűvel Dose-dependent respond of Szarvas-1 energie grass to Mn-stress	81
Matics Heléna, Bagdi Sára, Biró Borbála Szója és borsó N ₂ -kötő baktériumok nedvesség-függő túlélőképessége homoktalajban	91

Czinkota Imre, Baasandavaa Ankhbayar, Kovács András Nitrát kimosódás kinetikájának modellezése talajoszlop kísérletben	97
Csatári Tünde, Makó András, Kamil Skic, Tóth Zoltán, Balázs Réka A talajok víz- és szerves folyadék-visszatartó képességének változása kationos felületaktív anyagú kezelés hatására	107
Csikászné Krizsics Anna, Werner János, Kozma Pál, Árvay Gyula Mikorrhiza oltás hatékonyságának vizsgálata Cirfandli szőlőfajta klónjain Ramann-féle barna erdőtalajon	117
Csitári Gábor, Hernádi Hilda, Széplábi Gábor, Makó András 2010. évi vörösiszap-katasztrófához kapcsolódó modell oszlopkísérletek tapasztalatai: talajbiológiai vizsgálatok	125
Domonkos Mónika, Ferenczy Antal, Madarász Balázs, Forró Edit, Biró Borbála Néhány talaj környezeti terhelhetősége; a humuszmenyiség és az FDA enzimaktivitás kezdeti monitoring eredményei	137
Dunai Attila, Harmat Adrienn, Tóth Zoltán, Makó András Talajok aggregátum-stabilitásának összehasonlító vizsgálata	145
Farsang Andrea, Bartus Máté, Barta Károly, Szatmári József Csernozjom talajok <i>in situ</i> széleróziós vizsgálata terepi szélcsatornával	159
Fejes Ildikó, Farsang Andrea, Barta Károly Antropogén talajok sajátosságai a talajszennyezés vertikális terjedésében: a háromfázisú zóna transzportfolyamatainak modellezése városi területen	171
Földényi Rita, Tóth Zoltán, Csatári Tünde, Makó András Egy kationos tenzid (CPC) adszorpciója talajokon és talajalkotókon	181
Gál Norbert, Farsang Andrea A belvív–talajszerkezet visszacsatolási rendszer – esettanulmány csernozjom talajú mintaterületen	191
Gáspár Tamás, Forró Edit Talajt helyettesítő közegek növényházi termesztésben	201
Gulyás Miklós, Szegi Tamás, Füleky György Biogázüzemi erjesztési maradék mezőgazdasági felhasználásának vizsgálata	211

Henzsel István, Hadházy Ágnes A réztartalom változása egy laza homoktalajú tartamkísérletben az agyag- és humusztartalom függvényében	221
Hernádi Hilda, Makó András, Andrzej Bieganowsky, Magdalena Ryżak Talajminták különböző szabványok szerint előkészített szemcseösszetételének meghatározása ülepítéssel és optikai eljárással	229
Horváth Adrienn, Szűcs Péter, Kámán Orsolya, Németh Eszter, Bidló András Talajtulajdonságok vizsgálata Szombathelyen	239
Horváth, Z., Thury L., Pelikán P., Kárpáti, J., Bertalan Éva, Kovács J. I., Szentpétery I., Domonkos M. Az egri Líceum építése (1765-1785) során részben elbontott Árpád-kori település környezeti rekonstrukciója földtani, talajtani, paleobotanikai és régészeti adatok alapján	251
Horváth-Szabó Kata, Szalai Zoltán, Balázs Réka, Kiss Klaudia, Jakab Gergely, Fehér Katalin, Németh Tibor, Mészáros Erzsébet, Sipos Péter, Madarász Balázs A vas és a mangán oldhatóságának vizsgálata réti és láptalajban	261
Jakab Anita, Balláné Kovács Andrea, Sándor Zsolt, Tállai Magdolna, Kátai János Néhány tápanyag-utánpótlási mód hatása egy csernozjom talajra tenyészedényes kísérletben	273
Jakab Gergely, Centeri Csaba, Kiss Klaudia, Madarász Balázs, Szalai Zoltán Erózió és művelés okozta anyagvándorlás szántóföldön	283
Juhos Katalin A földminősítés, talajbonitáció módszerei a nemzetközi szakirodalomban	293
Kántor Tamás, Kovács Balázs Talajok tömörödési tulajdonságainak jellemzésére használható tradicionális és újszerű vizsgálati módszerek fejlesztése	303

Káta János, Sándor Zsolt, Jakab Anita, Tállai Magdolna Egy baktériumkészítmény (Bactofil [®] A10) és egy műtrágya [Ca(NO ₃) ₂] hatása humuszos homoktalaj felvehető tápanyagtartalmára és a talaj szén- körforgalmának néhány elemére	313
Kincses Sándorné, Balláné Kovács Andrea, Kremper Rita A talaj tápanyag-szolgáltató képességének változása bio- és hagyományos termesztésben	321
Kovács Károly Zoltán A Tardonai-dombságra jellemző, aszimmetrikus keresztmetszetű völgy katénája	329
Kovács Márk, Imri Ádám, Kozma Pál, Árvay Gyula, Czakó-Vér Klára Mikorrhiza gyökérkolonizáció vizsgálata Jázmin szőlőfajtánál a termőre- fordulás évében.	339
Kremper Rita, Balláné Kovács Andrea, Kincses Sándorné, Szabó Anita, Loch Jakab A talaj oldható cink és foszfortartalmának alakulása tenyészedényes kísérletben NPZn trágyázás hatására	347
Pásztor László, Laborczi Annamária, Bakacsi Zsófia, Sieglerné Matus Judit, Szabó József Térbeli talajinformációs rendszerek INSPIRE kompatibilitásának vizsgálata	355
Lepossa Anita, Ördög Vince, Hoffmann Sándor Kvantitatív algológiai vizsgálatok a Balaton-felvidék talajainak élő bevonataiban	363
Madarász Balázs, Jakab Gergely, Csepinszky Béla, Bádonyi Krisztina, Szalai Zoltán, Kertész Ádám Szántásos és talajkímélő művelések talaj és vízgazdálkodási vizsgálata	375
Markó András, Labant Attila A szőlőültetvények telepítését megelőző alaptrágyázásról	383
Németh Eszter, Horváth Adrienn, Kámán Orsolya, Winkler Dániel, Bidló András Előtanulmány egy Tarnavidéki talajszelvény mezofaunájának vizsgálatáról	391

Pásztor László, Bakacsi Zsófia, Vass-Meyndt Szilvia, Laborczi Annamária, Sieglerné Matus Judit, Szabó József A Digitális Kreybig Talajinformációs Rendszer továbbfejlesztésének irányai és eredményei	401
Rétháti Gabriella, Vejzer Adrienn, Czinkota Imre Glicerín melléktermék hatása a talaj Zn megkötő képességére	409
Sándor Zs., Tállai M., Jakab A., Kátai J., Zsuposné Oláh Á. Három, újgenerációs herbicidek hatásának vizsgálata a talaj mikroorganizmusaira inkubációs kísérletben	419
Simon László, Szabó Béla, Vincze György, Varga Csaba, Kalmárné Vass Eszter Nitrogénműtrágyák hatása az energianövényként termesztett fehér akác tápelem-felvételére és hozamára	427
Spéder Ferenc, Dobos Endre, Fuchs Márta, Seres Anna, Vadnai Péter József Az e-SOTER módszertanának adaptálása nagyméretarányú digitális talajtérképezésben	437
Balog Kitti, Szabó András, Gribovszki Zoltán, Kalmár János, Fodor Nándor, Kiss Klaudia, Pásztor László, Bátor Hajnalka, Tóth Tibor, Kuti László, Csiha Imre Egy telepített erdőállomány alatti sófelhalmozódás sekély talajvízű területen.	449
Szabó Anita, Balla-Kovács Andrea, Kremper Rita, Kincses Sándorné, Vágó Imre A tápközeg és az angolperje (<i>Lolium perenne L.</i>) jelzőnövény P- és K- tartalmának alakulása különböző komposztdózisok alkalmazásakor	461
Szabó József, Szabóné Kele Gabriella, Havas Ádám, Podmaniczky László, Pirkó Béla, Dombos Miklós, László Péter, Koós Sándor, Bakacsi Zsófia, Laborczi Annamária, Vass-Meyndt Szilvia, Pásztor László Az Országos Környezeti Információs Rendszer Talajdegradációs Alrendszere	471
Szécsy Orsolya, Gál Anita, Dombos Miklós Humuszviszonyok vizsgálata eróziós területeken	483

Szolnoki Zsuzsanna, Farsang Andrea Nehézfémek feldúsulása és mobilitása kertművelés alatt álló talajokban, városi környezetben	493
Tolner Imre T., Tolner László, Fenyvesi László, Neményi Miklós Nedvszívó anyagok hatása a talaj reflektancia spektrumára	505
Tolner László, Kovács Attila Nitrát kimosódás vizsgálata talajoszlop kísérletben	513
Tóth Eszter, Gelybó Györgyi, Bakacsi Zsófia, Molnár Sándor, Farkas Csilla A bükki barna erdőtalajok klímaérzékenységének vizsgálata matematikai modell alkalmazásával	523
Uri Zsuzsanna, Simon László Különböző módon előkezelt települési szennyvíziszapok hatása a talaj mikroelem-tartalmára, valamint a takarmányborsó jelzőnövény elemösszetételére és szárazanyag-hozamára	533
Varga Péter, Májer János, Györffyné Jahnke Gizella Diesel kipufogó gáz provokatív alkalmazásának hatásvizsgálata (talaj, növény, bor) szőlő kultúrában	543
Vincze György, Simon László, Barna Sándor, Varga Csaba Stabilizálószer hatása a szennyezett talajon fejlődő napraforgó toxikuselem-akkumulációjára és stressz-enzim aktivitására	559
Zboray Nóra, Balázs Réka, Bidló András, Szalai Zoltán Kvantitatív szervesanyag-vizsgálati módszerek összehasonlító elemzése soproni erdőtalajokon	569
A kötet szerzőinek jegyzéke	579